

Bare 15 tyske fanger igjen 60 politisk dømte nordmenn

Et rykte har villet ha det til at Kunze, som i sin tid ble idømt livsvarig tvangsarbeide skulle være frigitt. Det er imidlertid ikke riktig, forteller ekspedisjonssjef Halvorsen i Fengselsstyret til «Morgenbladet». Både Kunze og Seidler er blant de 15 tyske krigsforbrytere som fremdeles er igjen her i landet, og som nu er plasert på Kongsvinger. Som tidligere meddelt er derimot Denzer frigitt — for omtrent et år siden.

Alle de gjenværende tyskere har livstidsstraff, og det har også praktisk talt alle de

60 norske «landssvikere» som er igjen i leiren på Bjørkelangen. Unntagelsene er et par som først meget sent er satt inn til soning av sin straff. Det har ikke vært noen løslatelser i den senere tid.

I spørsmålet om Morio og Seuffert, som ved juletider forsvant til Sverige og senere til Tyskland, er det fremdeles intet nytt, og man kan vel gå ut fra at de tyske myndigheter ikke kommer til å foreta seg noe med dem, skriver bladet.

Planmessig

historieforfalskning

Kraftige beskyldninger mot Sverige, - Hva med Norge?

Den tyske historiker Walther Hubatsch sier i sitt verk «Den tyske besettelse av Danmark og Norge» at det svenske utenriksdepartement i 1945 planmessig skal ha ødelagt diplomatiske akter som nærmest kunne betegnes som ufordelaktige for Sveriges rolle under den annen verdenskrig. Det svenske utenriksdepartement erklærer selvsagt at disse oppsiktsvekkende beskyldninger er grepet fullstendig ut av luften — men boken — som er utgitt av Instituttet for folkerett ved universitetet i Göttingen, er i den grad preget av grundighet og vederheftighet, at man ikke uten videre kan overse de fremsatte beskyldninger.

I en fotnote står det bl. a.:

«Tallrike opplysninger bliggitt i den offisielle svenske dokumentsamlingen vedrørende det tyske angrepet på Norge og Danmark under den andre verdenskrigen. Men man må likevel huske på at

disse dokumentene i 1945 ble offentliggjort under visse bestemte politiske forhold, og utgivelsen skulle først og fremst tjene til å rettferdiggjøre den politikken svenskerne hadde ført.

Sammensetningen av aktene er imidlertid ensidig, og dessuten er det stort sett ikke gitt tillatelse fra den britiske og franske regjeringen til å offentliggjøre dem. Allierte formidlere blir flere ganger ikke navngitt, forbindelsene med Finland og Sovjet-Samveldet fremgår overhodet ikke. Håpet om — på et senere tidspunkt — i de nøytrale statenes vidt omfattede arkiv å finne klarhet om de diplomatiske forholdene — må imidlertid begraves. For det svenske utenriksdepartement ødela i 1945 planmessig en større mengde akter», heter det i den tyske boken.

«Dagbladet» gjengir disse uttalelser, men uten kommentar. Det kan imidlertid i denne forbindelse være av in-

teresse å minne om Nygaardsvolds, Kohts og Ljungbergs benektelse i retten av å ha sett kapitulasjonsoverenskomsten fra Britannia Hotell i Trondheim av 9. juni 1940 til tross for at det høytidelige dokument bærer deres signatur. Det er dødsens stille om denne oppsiktsvekkende «erindringsforskyvning», men den er ikke glemt. Det har sneket seg inn i folkebevisstheten en beklemmende følelse av at det er «something rotten» i forbindelse med de ellers så skjebnesvangre historiske begivenheter, og man spør uvilkårlig: Er dette demokrati? Eller er det forløyethet og humbug? Og hva så med Rostock og de danske statsmenn? Hvor avslørende enn de fremlagte dokumenter er, så skal de ties ihjel. Og presen? Den tier med. Og enda tror på hva den sier i smått som i stort!

Professor Hubatschs avsløringer kan ikke uten videre overhøres, men skal man ført begynne å spørre etter den historiske sannhet, kan vi for vårt vedkommende si:

Rydd først for egen dør. — Hele det politiske rettsoppgjør hviler på en stor løgn, og derfor må vi kjempe for sannheten. Den og den alene frigjør, og den vil tvinge seg frem, selvom tidens guder vil måtte bli avslørt som — erindringsforskyvere — det eneste ikke injurierende uttrykk som kan benyttes i den forbindelse.

Hvor meget vrøvl kan det ikke sies!

Ifølge «Aftensposten»'s referat fra mottagelsen av fhv. generalsekretær Trygve Lie i Oslo Rådhus 16. ds., skal hr. Lie ved anledningen ha uttalt følgende:

«At uten den støtte og sympati han hadde mottatt fra kongen, den kongelige familie — Stortinget, regjeringen og hele det norske folk, ville han (forts. siste side)

Og så kom svaret Det var som ventet - negativt

I Stortingets møte 21. april refererte presidenten et brev av 14. april d. a. fra justisdepartementet til presidentskapet sålydende:

«Undersøkelser i forbindelse med landssvikoppgjøret.

Jeg viser til det ærede presidentskaps brev av 28. juni 1952 — hvormed ble oversendt til uttalelse et brev av 19. s.m. fra «Forbundet for Sosial Oppreisning» — samt til stortingspresident Natvig Pedersens og mine merknader om dette skriv under interpellasjonsdebatten i Stortinget 9. mars i år. Da jeg fant det ønskelig å konferere om saken med tidligere justisminister høyesterettsdommer O. C. Gundersen, og han har vært fraværende i utlandet

noen tid, kan jeg først nå komme tilbake til saken.

Når det gjelder spørsmålet om å stille materiale fra offentlige arkiver til disposisjon for et utvalg av «utenlandske nøytrale stats- og folkerettskyndige» med henblikk på at disse skal granske og vurdere rettsgrunnlaget for oppgjøret med landssvikkerne, tillater jeg meg å vise til min uttalelse under interpellasjonsdebatten.

I budsjettframlegget for 1953—54 (St. prp. nr. 1 for 1953) er det foreslått nedsatt et utvalg for å bearbeide det materiale og vurdere de erfaringer som er samlet under rettsoppgjøret. Jeg viser til det som er nærmere anført

Forts. siste side

Systemet

Av Erling Bjørnson.

III.

Når jeg i mine artikler med denne ovsrkrift har beskjeftiget meg med den politiske side av dette ord og reist sterk kritikk over makthavernes fremferd mot oss anderledes tenkende, ligger ikke heri et generelt angrep på regjeringen som jeg tvertimot beundrer i dens sterke og målbeviste arbeide for sosial rettferd. Det blev ikke bare med gode ord og forsikringer om hjelp til bedrifternes arbeidere, men handling.

I beundring har jeg fulgt denne utvikling og med egne øyne sett den lykke det har skapt, hvor ikke alene inntekterne har reist velstand, — med kontant betaling av livets nødvendigheter, men — hvor også den sosiale bevissthet har hevet individet. Og lite rettferdig ville det være om arbeiderne ikke i taknemlighet trofast støttet partiet.

Men, på den annen side — kunne jeg nok vente, at den bevisste og selvstendige vel-

ger ville ta avstand i den fortsatte motstand og tilside-settelse av oss 'dømte' og følge den rettferdige linje, å få gransket selve «rettsoppgjøret» av uhildede nøytrale juridiske vitenskapsmenn fra et annet land, og dermed kan-skje atter skape et lykkelig samlet Norge, hvor alle var Norge og vår fortid verdig.

Derfor gjorde det i sandhet ondt forleden i Stortinget å høre justisministerens motstand mot en granskning og forsikret om at det fra departementet ville iallfall ikke dokumenter bli utlånt. Om dette innebærer angst for å utlevere flere beviser for vår uskyld, så er en slik uttalelse regjeringen lite verdig og vil folket i valg følge en slik kynisk motstand, må jeg i sandhetens navn si, at da har folket tatt skade på sin sjel.

Når jeg i det hele tillegger systemet skylden for den utglidning av rettferdighet, av «utviklingen» i det hele, er det ikke alene den politiske (Forts s. side)

FOLK og LAND

Ansvarl. utgiver og redaktør
Finn Brun Knudsen
Tlf. 557656 - Postboks 1407, Oslo

Ut fra den samme regi

Jo mere vi har beskjeftiget oss med det politiske rettsoppgjør i Danmark, dess mere slår det oss i øynene, at såvel dette som det norske politiske rettsoppgjør er gått ut fra den samme regi. Dette gjelder forøvrig også det hollandske, det belgiske og det franske, selvom graden i pervers grusomhet kan være forskjellig. I alle disse land spilte kommunistene en fremtredende rolle både i oppfinnsomhet og planmessighet, og de andre lot seg kritikklost rive med uten å tenke på opphavsmennene. I dag er vel i hvert fall noen av dem våknet såpass, at de har en viss anelse om hva de kan vente seg ved neste korsvei.

I Danmark inngikk den såkalte hjemmefront forlik med politikernes, som derved reddet skinnnet, omenn ikke æren, og fremdeles søker de «å klare seg med ensrettet taushet om Danmarks alvorligste problem, mens kloften i befolkningen blir bredere og dypere» for å tale med det danske blad «Revision». I Norge er det mest fremtredende trekk, at de såkalte tyskarbeidere og svartebørshandlere etter overenskomst bak kulissene ble verget og vernet av den nye tids rettshåndhevere, mens alle NS-medlemmer, selv de mest passive ble rammet med all de provisoriske anordningers ubarmhjertighet. Det gjaldt jo opptil en kvart million stemmer for det kgl. norske arbeiderparti, som var den lokale iscenesetter av rettskrenkelsene og da var alt tillatt. Og følgene lider hele befolkningen under i dag i form av stadig nye rettskrenkelsener.

«La oss glemme alt det som skjedde og la oss få ro om rettsoppgjøret», sier foroverne av disse overgrep. Men så lett går det ikke. Vår samfund seiler med lik i lasten og gamle fortolkningskunster nytter ikke lenger selvom folkets sløvheter og dagspressens ensrettethet sinker det endelige oppgjør. Vi hadde helst ønsket at selvransakelsen og erkjennelsen skulle komme innenfra, fra dem som har den største skyld, men det later til at de årelange rettskrenkelsener har tæret så hårdt på karakteren, at vi må vente forgjeves. Resultatet må da bli at trykket utenfra på bakgrunn av den gryende historiske sannhet må gjøre utslaget. Hele Vesten er nå på det rene med, at det var en «feilinvestering» å sette alt inn på bakmennenes regi, og derfor må det spilles opp på ny. Omsider vil da også Norge og Danmark måtte komme diltende etter — som sedvanlig og i lydighet mot de virkelige herrer. Hva vi kan gjøre, er å skyve på og skynde på med de midler som står til rådighet, og her teller alle, som vil ha oppreisning.

India-aksjonen

Selv om regjeringen stillet millioner til rådighet for India har folkeaksjonen nærmest blitt en fjasko, da den er lite populær ute blant folket. Man tenker som så — at England, som har styrt India i 300 år bør være den første nasjon til å rette opp de økonomiske forhold i India. Rederforbundet har også synt passivitet til innsamlingen. Man finner vel Statens penger også er folkets penger og at det kan være nok, slik som beskatningen er her i landet.

I det hele tatt bør europeiske stater vise sin «demokratiske ånd» og gi koloniene full frihet og selvstyre. Det ulmer og gjærer i alle kolonier, som europeiske stater har overhøyet over og styret ved guvernører.

Argus.

De avslørende erklæringer om Danmarks kampløse besettelse 9. april 1940 har vakt oppsikt langt ut over landegrensene. De viser at det tross alle forsøk på fortielse og forvrengning eksisterte en avtale mellom den danske og den tyske regjering om besettelsen av Danmark. Til bestyrkelse av dette skal vi gjengi litt av Den tyske vernemakts overkommandos melding den 9. april:

«Enkelte steder kom det på grunn av sviktende ordreoverføring til de danske tropper til kortvarige kamper. De ble avsluttet ved at de danske sje-

Trygve Lie sett med svenske øyne

Når man i Kringkastingen den 16. mai var lytter til mottagelsen arbeiderpartiet gav Trygve Lie i Oslo Rådhus og den svada av panegyriske floskler som fulgte så kan det ha sin interesse å se hva det ansette tidsskrift IDUN i Sverige skriver om Trygve Lie's funksjon som generalsekretær i FN. Det kan vel få arbeiderpartiets spisser til å kjølne litt i blodet så de en annen gang ikke tar munnen for full.

Vi gjengir derfor dette in extenso og lyder:

«Att så trots inte blivit faller beror inte bara på att FN befunnit sig i en svaghetperiod utan också på rent personliga faktorer. Trygve Lies något lättköpta popularitet i amerikansk press har inte motsvarats av något riktigt politiskt inflytande. Hans jovialiska väsen och anmärkningsvärda resorptionsförmåga har inte kunnat dölja frånvaron av personlig auktoritet och pondus. Lies publicitets-hund och obetänksamma ståndpunktstagen inför offentligheten har gjort att man inte riktigt velat ta «FN» playboy på allvar och en påtagelig böjelse att skjuta från sig ansvaret på underordnade har betänkligt försvagat hans

fer ble underrettet om sin regjerings forholdsordre om ikke å gjøre motstand».

Det skulle vel ikke være nødvendig med ytterligere dokumentasjoner. Vi henviser forøvrig til en vel snart glemt bok «Danmarks niende ap-ri» — en skildring i brev fra danske soldater, samlet og utgitt av Arne Stevns, oversatt til norsk og utgitt på Cammermeyers Bokhandel 1941. Den forteller enkelt og oppriktig om de danske soldaters vilje til fo-svar, og store skuffelse over ordren om ikke å skyte. De visste ikke hva det var gått forut, og de har ennå ikke fått vite den hele sannhet fordi politikernes har funnet det nødvendig for sin egen sikkerhets skyld å skjule og fortie bl. a. det omstridte møte mellom Himmler og utenriksminister Munch. For den danske soldats æres skyld må nå sannheten frem og det er et ønske som også vi her i Norge må istemme. Det var ikke den danske soldats skyld at det ikke ble ydet hårdnakket motstand, som kunne ha hindret besettelsen av Norge. Det er politikernes og bare politikernes som har ansvaret. Soldatene var gode nok!

position inåt. Ingen kan säga att infriat de förhoppningar, som ställas på honom, när han tillträdde sitt ämbete och när han nu efter drygt sex år lämnar det, har dess anseende och betydelse i motsvarande grad förminskats.

Generalsekretärens uppgifter och befogenheter är kort sagt av den vidsträckta och tjänbara art att det mesta beror på vem som bekläder posten. Han kan betyda näst intill allt i Förenta Nationernas verksamhet».

Det må også settes fingeren på at Kringkastingen misbrukes til kringkasting, som den der fant sted i Oslo Rådhus. Det var ingen begivenhet som kringkastingen behøvet å feste seg ved, hvis det ikke er så, som så mange mener, at kringkastingen er forpaktet av Arbeiderpartiet. Hr. Lie skal nå «unne seg» et par års ferie for å skrive sine memoarer. Det heter at det første kapitel skal omhandle hvordan hr. Lie ble sendt til Sovjet-Russland for å få de rette informasjonen hvordan «Den borgerlige idrett i Norge» skulle kunne spaltes og med opprettelsen av et Arbeidernes Idrettsforbund. Det var like etter hjemkomsten derfra at han uttrykte, at arbeiderpartiet skal ha makten i Norge, selv om de skulle gå tvers igjennom loven. — Man har en følelse av at Arbeiderpartiets koryfæer har holdt vegen åpen også senere om hvordan man kan gå tvers

De gamle er eldst

Det er de raske gamlingers tidsalder, skriver det engelske blad «Daily Express» i en rosende omtale av den 77-årige vest-tyske forbundskansler dr. Konrad Adenauer og av Vest-Tysklands fabelaktige gjenoppbygging.

Også andre land kan oppvise aldrende statssjefer etter den annen verdenskrig. Både mr. Winston Churchill (nå Sir Winston) og dr. Malan, som er virile ledere av sine land, er begge 79 år gamle. Dr. Mossadeq i Iran er 73 og Italias de Gasperi er 72 år gammel.

«Daily Express» er beskjedent nok til ikke å nevne sin egen utgiver, den 74-årige imperiekorsridder, lord Beaverbrook. Han er såmen eksplosiv nok når det gjelder.

igjennem loven. Landssvikloven var også han banebryteren for. At han ble generalsekretær i FN kom jo utelukket som følge av at Sovjet ikke godtok noen sekretær fra noen av de øvrige stormakter. Derfor måtte man ta mannen fra et lite land som Sovjet kunne finne et lydighetsredskap. At han etter oppholdet i Statene fant det mest opportunistisk å gi Sovjet på båten er en sak for seg.

Han var altså ikke fast nok i fisken lell.

Argus.

AVISEN

er en fornyelsens og en styrkelsens kilde i alt vårt arbeid. Den er dertil vårt fremste innbyrdes kontaktmiddel. Av den grunn må det være en personlig plikt for hver enkelt av oss at vi gjør hva vi evner for å trygge avisens økonomiske grunnlag.

Tenker vi oss om vil vi sikkert ikke ha vanskelig for å finne ut at både den og den innen vår bekjentskapskrets ville ha inderlig godt av å gjøre seg kjent med det stoff som avisen bringer. I slike tilfelle må initiativet mobiliseres. Her vinker det nye abonnerement. Og det er just nye abonnenter avisen trenger. Avisen er god den, sier mange. Ja, men den kan sikkert ennå bli bedre så sant det bare skapes muligheter for det. Og hver eneste ny abonnent bringer disse mulighetene nærmere.

.... La oss ta et løft og sette i gang en virkelig aksjon for avisens videre utbredelse. La oss tegne nye abonnenter. La oss tegne gaveabonnerement. Hvert et tiltak kommer saken vår til gode. Tegner hver nåværende abonnent en ny, skal vi på vår side love en god avis — en bedre avis!

..... Sett igang — alt på denne dag! Hver den som tegner fem nye helårs abonnenter vil som belønning motta fra ekspedisjonen dr. Gustav Smedals bok «Patriotisme og Landssvik» (innb.), bokladep. is kr. 12.00. Et enklere og mer hensiktsmessig bokkjøp finnes ikke!

Trygg avisen — så trygger De Dem selv!

FOLK OG LAND OG VI

For hver dag som går blir jeg mer og mer intens klar over hvor viktig det er for oss å ha «Folk og Land». Jeg leser bladet fra første til siste bokstav. Bladets «tone» har jeg stort sett vært enig i, og nu i det siste har det også inneholdt så meget verdifullt tilfang av stoff, at jeg mener det er helt *uunnødvendig* for oss som er rammet av «rettsopp-gjøret».

Det er menneskelig at den ublide skjebne som har rammet de fleste av oss, uretten som er begått, vilkårligheten ved dommene over oss, og den store og utilvilgelige dumhet «samfundet» begikk, da det begynte å reise seg for gamle Olava og hennes familie det er menneskelig, at alt dette blekner litt i vår bevissthet ettersom årene går. Vi må alle passe vårt kjøpmannsskap og vår aker for å leve — vi klører oss fast så godt vi kan til noe vi kan leve av. Vi får liten tid og liten interesse for det vi skal leve for. Og så sløves vi etter som omverdenen nådigst gir oss anledning til å eksistere, enkelte av oss sløves *bevisst* (for å slippe mest mulig friksjonsfritt gjennom livets nåleøye). Men det er nettopp det som *ikke må skje*. Vi har alle vårt ettermæle å tenke på, våre barn og deres barn senere må ikke engang kunne mistenke oss av årgang 1945 for at vi var forbyrtere i den alvorligste situasjon vårt land har vært i. Og her er det «Folk og Land» og Forbåndet har sin store gjerning å gjøre: De skal minne oss om det som skjedde, de skal samle tilfang og dokumenter av enhver art til den revisjon som

engang må komme, ivareta våre aktuelle interesser, være vår representasjon utad, og sist, men ikke minst, samle oss som ikke vil og ikke kan og ikke ønsker å delta for fullt i en samfund som synes befengt med en ufattelig og ulegelig idioti.

Jeg er ikke i minste tvil om — at dette vil ta tid, åremål kanskje, men vi har ingen annen veg å gå enn denne: hver for oss å ta vår lille stein for å få åkeren rein.

Et blad som «Folk og Land» har vel stort sett bare kontingent å leve av — ikke noe særlig med annonser der i gården fra store firmaer og for herlige varer — og den må vi betale med glede og i rett tid. Og her er konklusjonen på mitt lille innlegg:

Alle som kan, betaler ikke bare 4 kroner kvartalet, men et rundt beløp, f. eks. 5 eller 10 kroner. For den enkelte spiller den lille over-betalingen ikke noen særlig rolle — for bladet betyr det kanskje «to be or not to be»! At vi dertil må gjøre vårt til, at våre redde eller unnfalte eller likegyldige kamerater blir abonnenter — det er en selvfølge.

Husker du hvor irritert og lei du var fordi det var en «lakune» mellom «8. Mai» og «Folk og Land»? Eller at du spør først etter den — hvis den en gang ikke kommer akkurat når den skal? Vil du like å sitte og skjære tenner alene med de aviser som har behandlet deg og dine og dine kamerater så gjennomført simpeit i 8 år nu? Å nei, det vil du ikke, og derfor:

SETT IGANG!!!

A. S.

«LESERBREVENE»

har i den senere tid beskjeftiget seg mer og mer med avisens økonomi, til tross for at vi i avisens spalter aldri har klaget vår nød.

Men det det er riktig som brekkskriverne mener. Økonomien vår er meget anstengt, og det gleder oss at leserne også tenker på den side av saken.

Etter vår mening er det av den største viktighet at «Folk og Land» kommer regelmessig. Uten en avis har vi intet meddelelsesmiddel og uten avis vil det være uråd å påvise folkets mening.

Vi vil alltid være takknemlige for ethvert tiltak som skaffer flere penger i driftskassen, men det vi ville være mest takknemlige for var om det kunne skaffes flere abonnenter.

Små og store beløp kommer vel med, men når de er oppbrukt er vi like langt. Får vi abonnenter så vet vi at abonnementet blir fornyet og kan da så meget lettere planlegge driften fremover.

Vi har for få abonnenter! Men hvis alle som har forståelsen av hvor viktig det er at avisen kommer ut, går inn for å tegne nye abonnenter, er det ikke så meget som skal til for vi er ovenpå. Og — dess flere abonnenter — desto bedre avis, fordi vi da vil ha en

bedre økonomi og bedre økonomi betyr bedre stoff.

Slutt opp om avisen! Gjør en innsats, støtt oss i vårt arbeide. Tegn abonnenter og gi bidrag!

Red.

FLOM OG SULT

Når en ser hvilket personlig forbruk de såkalte kongelige personer har, kan en med rolig samvittighet slutte å støtte offentlige innsamlinger. Eller hva synes du når Hollands dronning har med 25 iakeier, egne gartnere osv. m. m. m. ved sitt Oslo-besøk? Jeg blir nærmest irritert når jeg tenker på femtilappen jeg spanderte til det flomherjede Holland. Og det nylige «prinsessebryllup», hva kostet ikke det? Og kroningen i England?

Når «folkets kårne» kan tillate seg denslags pengeforbruk, er det vel ikke bruk for «enkens skjerv» hverken til Holland, India eller andre land hvor mennesker kanskje dør av sult.

Slutt å gi, og fortell innsamlerne at kroningen i England skal koste minst 2000 millioner, etter hva avisene vet å fortelle.

B. S.

TAKTIKK

Når man går til angrep på «rettsopp-gjøret», som skjedd — har jeg inntrykk av at man gjør den feil som Napoleon advarte mot, når man angrep en forsvarsstilling — man angriper på alt for bred front.

Så lenge FN-mentaliteten regjerer vårt folk og domstoler — har disse rustet seg med lover og anordninger, — som de kaller «amnestilover»,

— og benekter at de er i strid med Grunnloven, selv om de har fått ubakvirkende kraft! — Men hvor er opprekken i deres «solide» rusning, den svakhet som feltherrer prøver å trenge igjennom og inn i fiendens stilling?

Jo, det svake pupunkt er Kirkedepartementet. — Og hvorfor?

Jo, der er utgitt lærebøker for barn i historie og andre bøker, (almanakker) hvor det står: «9. april 1940 angrep Tyskland Norge uten grunn». Intet er nevnt om at Norge etter internasjonale regler indirekte erklærte Tyskland krig 2—3 ganger.

Første gang i februar 1940, Altmark-affæren, hvor norske torpedobåter ikke fikk ordre om å «rine inn», da engelske destroyere beskjøt tysk skip på norsk område. Engelske granater slo ned på norsk land. Vi kjempet ikke, tvert om begynte hemmelige avtaler med englendirne.

Anden gang: Fredag den 5. april 1940. Engelsk-fransk ultimatum til norsk utenrikskomité at norsk område ville bli besatt av vest-allierte. Der kom intet ut til folket om dette ultimatum, og intet gjort — ingen ordre til vårt forsvare. Jfr. Kongens trontale ved Stortingets åpning 1940 om «nøytralitet fullt ut».

Tredje gang: 8. april 1940 la englendirne ned krigsmilner i norsk territorialfarvann. Regjeringen mobiliserte ikke — tvert om, man ventet til 9. april, mot tyskerne.

Når man sammenligner disse begivenheter, med dr. Derry's bok om april 1940 — og man på denne glimrende basis gikk til angrep på Kirke- (forts. s. 6)

UKENS KRONIKK

Røsten er Naguibs, men - - -

Det gamle, vaklende England har en hård nøtt å knekke i Egypt. Ingen er vel i tvil om utfallet, men det kan ennå ta tid. Egypterne vil være herrer i eget hus, og de vil sette alt inn på det, men de menn, som har tatt ledelsen, er samtidig fullt på det rene med at det må skje gjennom samarbeide med stormaktene og at de trenger utenlandsk hjelp, ikke bare teknisk, men også økonomisk. Det er bare måten det skal skje på, som man i dag er uenig om.

Under sin store tale forleden sa mr. Winston Churchill:

«I sommer fordrev en offiser i den egyptiske hær kong Faruk og gjorde seg til eller ble gjort til diktator i Egypt. En av ulempene ved diktaturet er, at diktatoren ofte får sine handlinger diktert av andre». — Disse «andre» som Secret Service sikkert kjenner, er uten tvil den militære Junta, som førte Naguib til makten. Men innenfor Juntaen er det ikke Naguib, som er den sterkeste, men en ganske annen mann, som i dag står som en hemmelighetsfull skikkelse i egyptisk politikk, omhyllert av en viss romantikk. Det er den 35-årige oberst Gamal Abdel Nasser. I innerkretsene i egyptisk politikk sier

man: Røsten er Naguibs, men hånden er Nassers, og under de forhandlinger som englendirne i de siste uker har ført i Kairo, har de også støtt på den unge, slanke oberst sammen med tre andre offiserer, som representerer De frie offiserers komité. Og så begynner man å legge sammen:

I februar 1942, da Rommel truet Alexandria, lot englendirne sine tanks knuse portene i Abdin-palasset og rulle inn på slottsplassen for å tvinge kong Faruk til å ta den senere så kompromitterte Nahas Pasha til premierminister. På den tid var Gamal Abdel Nasser, som er sønn av en postembedsmann, kaptein i tjeneste hos englendirne ved El Alamain. Han skrev samme kveld til sin bror:

«Denne begivenhet har fylld meg med glede. Dette snitt med kniven har gitt oss unge offiserer livet tilbake». Og samme kveld begynte de unge offiserer grunnleggelsen av den Junta, som i dag har makten i Egypt.

Det er gått ti år siden dengang og i mellomtiden har vi hatt det forsmædelige Palestina-felttog som skjerpet bitterheten mot regimet, og da tiden var moden, så Juntaen seg om etter

en passe toppfigur og fant den i general Mohamed Naguib, den tre ganger sårede offiser som var populær i vide kretser. Nasser, som imens var blitt oberst, ønsket ingen statsrådsstilling, men holdt seg til den langt viktigere nøkkelstilling som generalsekretær i Egypts eneste tillatte parti Frihetsgruppen — en stilling som til en viss grad kan sammenliknes med den kommunistiske partisekretær i Sovjet. Naguib løftet fanen utad — mens Nasser støpte kulene og fikk etablert en solid forbindelse med Den arabiske Liga som i dag står som en mur bak Egypts krav overfor England.

I dag spør man så: Hva vil oberst Nasser? Det er vanskelig å trenge inn i en orientalers tankegang, men englendirne har klynget seg til det håp, at Nasser skulle være mere forhandlingsvennlig enn Naguib. Han har da også villig latt seg utspørre av de engelske Kairokorrespondenter.

«Hva vi vil», sier han. «Evakuering av Suezområdet, full uavhengighet. Vi er ikke interessert i en mellomstellig kommando. Vi er soldater, vi er realister. Vi vet godt, at vi slik som

vi er i dag, ikke kan opprettholde en slik uhyre basis, vi må ha teknikere, og da det er en engelsk basis, må vi ha engelske teknikere. Men når det gjelder kontrollen over Suezkanalens teknikk, da vil vi ikke rekke englendirne så meget som lillefingeren. Den kontrollen må bli helt og holdent Egypts sak». Han understreket overfor «Daily Mail»s korrespondent:

«Vårt folk har ingen tillit til Dere etter at forhandlingene om denne store basis gang på gang er glippet. De nasjonale følelser mot Vesten blir nå utnyttet av kommunistene».

Slik er stillingen mens dette skrives. I løpet av få dager kan situasjonen være helt forandret, men den militære Junta har så godt tak på folket og har underbygget sine posisjoner så godt, at den fortsatt vil være den toneangivende i de forhandlinger som selvsagt må fortsette og som har bare en utgang: Egypt frigjøring. Så farlig som situasjonen i virkeligheten er, må man også regne med USA's innblanding, omenn den skjer bak kulissene. Men England er så hårdt engasjert på alle fronter, at alt settes inn på en mindelig ordning i Egypt, og her er det oberst Nassers flokkskap det kommer an på.

Den soleklare rett

Vi finner det ennå engang nødvendig å komme tilbake til debatten i Stortinget den 9. mars i forbindelse med interpellasjonen fra representanten Ramndal om «aksjonen for utenlandsk granskning av landssvikoppgjøret».

Fra det steografiske referat gjengir vi noe av stortingsmann John Lyngs (h) — Trondheim, avsluttende innlegg i debatten:

«Jeg kan ikke si annet enn at jeg synes denne debatten har artet seg nokså konfust. Det har kanskje ikke vært til å unngå når man i en kort interpellasjonsdebatt også har tatt opp en realitetsvurdering av de forskjellige sidene ved landssvikoppgjøret. Men for at de som senere leser denne debatt, ikke skal bli sittende igjen med uiktige inntrykk, vil jeg gjerne få lov å presisere et par prinsipper som jeg mener må være helt fundamentale — ikke fordi jeg tror at noen av dem som har talt eller lyttet her i Stortinget i dag, et øyeblikk er uenig i dem, men fordi jeg tror at debatten har artet seg slik at de som følger den, kanskje ikke har dette klart for seg.

Det første prinsipp er det som også hr. Ramndal var inne på i sin innledning, at det må være aldeles innlysende at vitenskapsmenn i og utenfor dette land må kunne kritisere og vurde vårt rettsoppgjør juridisk og kriminalpolitisk på enhver måte som de måtte ønske. Ingen må avholde dem fra å gjøre det, og ingen må ta denne debatt her i Stortinget som noe uttrykk for at Stortinget ikke ønsker en slik vitenskapelig behandling av et viktig tidsrom i vår historie. Jeg føler meg forpliktet til å si dette fordi hr. Stavang mente at utenlandske vi-

tenskapsmenn ville se med mistro og uvilje på og ville holde seg borte fra en slik oppgave for fremtiden. Og hvis dette overhodet kan være tenkelig, må vi presisere denne selvinnlysende sannhet som jeg her har forsøkt å presisere.

Det annet prinsipp, som betyr overordentlig meget for meg, og som jeg også vil understreke fordi jeg tror at det holder på å forsvinne i det konfuse i denne debatten — det er at enhver som er tiltalt eller dømt for noe, må ha en soleklar rett til å henvende seg til en hvilken som helst jurist eller hvilken som helst vitenskapsmann i og utenfor Norge for å be om uttalelser av interesse for sin sak, og kjøpe juridiske betenkninger hos hvem som helst. Det må være helt tindrende klart og det må ikke på noe punkt være noen misforståelser der. Jeg tror ikke at noen vil være uenig, men jeg har villet si dette fordi det har falt enkelte bemerkninger som kanskje har kastet en viss uklarhet over spørsmålet».

Stortingsmann John Lyng har her truffet i blinken og vi understreker overfor alle — som belært av frykt for at henvendelsen til de svenske sakkyndige skulle være utilbørlig, det faktum at dette er skjedd ut fra den soleklare rett.

Det er sannheten vi søker, sannheten på vitenskapelig grunnlag, og så får våre lesere være tålmodige ennå en tid i forvissningen om at den aksjon som er satt igang bygger på reelle og hederlige motiver.

Det er et av de viktigste og mest skjebnesvangre avsnitt av Norges historie som skal skrives.

“Flukten fra sandhet og rett”

Med denne overskrift er tatt inn en artikkel av meg i «Folk og Land» nr. 17. Den overskrift som jeg benyttet lød: «Stortingsdebatten om landssvikoppgjøret. Flukten fra sandhet og rett». Redaktørens overskrift kan muligens misforståes derhen at jeg beskylder dommerne i landssviksakene for å flykte fra sandhet og rett, men det har selvfølgelig ikke vært min mening. Meningen var å si at stortingsmenn under debatten unngikk å gå inn på rettsgrunnlaget for og hovedpunktene i rettsoppgjøret, —

hvilket jeg betegnet som flukten fra sandhet og rett.

Min uttrykksmåte under punkt E er så å forstå at dommerne har tatt feil når de anså for å være på det rene at Quislingstyret under krigen søkte å forandre statsforfatningen, idet det forsviddt henvises til prof. Jon Skeies lære, som synes å være klar.

Når jeg angående Høyesteretts stilling under okkupasjonen har hevdet at Høyesterett var en uavhengig domstol og ikke noe villig

Akk, Amerika

Det er kanskje litt sterkt å si at de kom fra asken til ilden, de 25 amerikanske koreasoldatene som ble lagt inn til behandling på psykiatrisk avdeling ved det amerikanske militærpsykiatriske huset i Valley Forge. Selv om «forge» betyr smie.

De 25 var blitt smittet av kommunisme ved opphold i nordkoreanske og kinesiske fangeleirer, forteller avisene.

Jeg vet ikke hvilken psykiatrisk behandling som brukes for å «helbrede» kommunister — sjokkbehandling kanskje? Men tiltaket åpner perspektiver.

Leve psykiatrien! Den kan brukes til litt av hver!

Den kan gjøre politiske, og hvorfor ikke også religiøse kjettere, ortodokse og ufarlige. Peron og Franco kan gjøre oppviglere og undergrunnsfolk til lydige tjenere. Stalin kunne «behandle» alle dem som var kommet i skade for å lytte til vest-europeiske radiosendinger eller på annen måte var kommet i besmittende kontakt med vest-europeisk livssyn. Hallesby kan, om han får høve til det, føre alle mer eller mindre verdslige besmittete sjeler tilbake til en solid og saliggjørende tro på himmel og helvete.

De 25 soldatene har protestert mot innleggelsen. De er ikke infisert, hevder de fornærmet. De fleste psykiatriske pasienter protesterer visst på den måten, så det spørres om det hjelper. Det ser ikke ut som om noen har protestert mot selve prinsippet: psykiatrisk behandling for å kurere annerledestenkende. Det er i

redskap for NS og tyskerne, var dette min bestemte overbevisning til tross for at lagmannsretten, som dømte oss medlemmer av den kom. Høyesterett mente det motsatte. Jeg tviler selvfølgelig ikke på at dommerne har dømt etter sin overbevisning.

Med hensyn til Kongens tale den 7. juni 1940 må jeg bekjenne at jeg tok feil i min artikkel. Kongen sa klart fra at Norges krig skulle fortsette utenfor landets grenser. Det uheldige referat av talen i Finnmarksavisen har derfor ikke hatt noen betydning. Men jeg holder fast ved at kapitulasjonsdokumentet av 10. juni 1940 og forskjellige andre omstendigheter taler sterkt for at Norges krig sluttet sistnevnte dato.

Tvilen herom burde ha kommet de tiltalte til gode.

Ottar Huuse.

virkeligheten grotesk — og uhyggelig, det peker fram mot den effektive, ensrettete maurtuen, av et menneskesamfunn, som Orwell og Huxley og andre har advart oss mot.

Akk Amerika! Det er slikt som dette du ikke må gjøre! Vi vesteuropeere greier ikke å fordøye slike tendenser — burde iallfall ikke greie det.

Eiliv Eide.

De lot det skje

I rubrikken Ordet Fritt leser vi i Adresseavisen:

I sin lørdagsepistel skriver sogneprest Bolling: «Det er ikke greit å sitte bak stengte dører og vente på at politilederne skal komme for å hente en. Da er man fredløs. En slik situasjon fikk mange oppleve under krigen», osv.

... Dette er alt sammen riktig; men da krigen i seg selv er meningsløs, så står det vel neppe i menneskenes makt å hindre dens grusomhet.

Verre er det imidlertid at slikt tolereres i fred uten at en gang kirkens menn reiser seg til protest. Hvor mange var det ikke bare her i landet månedvis — ja årevis og — som etter krigen satt i ventet før eksekusjonspeletongen skaffet dem fred.

Jeg ber bare: Tenk på dem — på deres pårørende og på oss mange — mange, som ennå i dag går med et sår i samvittigheten, fordi vi lå med hendene i kors og lot dette grusomme skje, uten å foreta oss noe for å hindre det..

B.

Om aske og kirke

Frihetens land, sang vi en gang. Men det er lenge siden. Ingen har lenger sin fri vilje, alt er bundet av restriksjoner, og selv DIN siste vilje skal ikke respekteres. Det har prestene med sin stat i staten sørget for. Noe sk Forening for kremasjon har henvendt seg til Kirkedepartementet og foreslått innrettet særlige minnelunder på kirkegårdene, hvor asken av avdøde kan spres utover i lunden. Bispemotet avviser forslaget. Kongen kan gi tillatelse til anbringelse av asken på annen måte enn etter loven av 1913, men oppbevares skal den hva enn den avdøde selv har bestemt.

Bispene beklager den tendens som preger henvendel-

sen fra kremasjonsforeningen og sier at hensynet til de døde får vike for de levendes (det vil i dette tilfelle si prestenes) interesser.

Det minner oss om mannen, som lot sin askeurne sende til kemneren, — idet han skrev: at når staten hadde tatt så meget, så kunne den også få resten. Men det vil altså ikke bispene.

De båndlegger asken i mangel av noe bedre.

Fattigmannsskatten

I en agitasjonsbrosjyre som arbeiderpartiet utga foran valget 1933 het det om fattigmannsskattene:

«Statens samlede skatteinntekter er 293 millioner kroner. Herav faller i runde tall 100 millioner på toll, 80 millioner på forbruksskatter og 70 millioner på inntekt og formue.

Toll- og forbruksskattene som innbringer 180 millioner kroner tas vesentlig inn på alminnelige forbruksvarer som sukker, kaffe, selters, tobakk, alkohol og brus og sjokolade m. m.

Altså typiske fattigmannsskatter.

Arbeiderpartiet må skaffe så mange representanter i landets styre at det kan gjennomføre en helt rettferdig fordeling av skattebyrdene».

Arbeiderpartiet fikk så mange representanter ved valget seinere at det dannet regjering.

Det første denne regjering da gjorde var å innføre en fattigmannsskatt som var langt verre og langt mer arbeiderfiendtlig enn alle de andre fattigmannsskattene tilsammen!

Omsetningsskatten alene skal innbringe i år:

1 200 000 000 kroner.

Dersom arbeiderne vil ha slutt på fattigmannsskattene kan de ihvertfall ikke stemme med arbeiderpartiet, skriver «Friheten».

ETIOPIA NESTE OFFER?

Moskva-politikerne skal ha sendt marskalk Timoskjenko til Etiopia. Det sies foreløpig ikke noe om hans oppdrag, men den sydafrikanske jordbruksminister le Roux, som forteller om det selebre besøk, — mener at hans jobb blir å spre de kommunistiske idéer i Afrika. Sovjet har et konsulat i Addis Abeba med et personale på bare fire til fem medlemmer, men nå blir det vel mere liv omkring den sovjetiske misjon.

Meninger om valget

HØSTENS VALG

Der er jo skrevet så meget om dette emne: Hvem skal jeg stemme på? Jeg anser det til ingen nytte å diskutere dette spørsmål, men mitt råd er dette: La være å stemme, la være å tro, at alt skal bli så meget bedre hvis en bare stemmer på dette eller hint parti. Når det gjelder oss som er små i samfundet, så la oss ikke ha noen som helst illusjoner at noe skal bli bedre. Mitt livs største skuffelse var jo at jeg trodde at alt her i Norge skulle bli herlighet og glede bare krigen sluttet — dertil kan vel sies, at der vel aldri har vært verre forhold og mere urett og urettferdighet enn det er i landet i dag.

Kunne vi få et nytt parti. Skal vi kalle det f. eks. Det nye radikale folkeparti, som bestod av folk som turde gå rett imot alt og alle og kjempe for rett og rettferdighet, og folk som hadde akkurat samme hat og bitterhet til samfundet som våre arbeiderredaktører hadde for 20 år siden. En virkelig opposisjon; ja se da kunne det gå an. Men det er så lite håp. Folk flest er så uhyre fornøyet med et korrumpert samfund — og den sterkeste rett. Det er vel best å drive med strømmen. Den grå og håpløse nøytralitet har spredt seg over politistatens, hjemmefrontens og angivernes forgjettede land. Godnatt!

tor.

HVORDAN SKAL VI STEMME?

De av oss «landsforrædere» — det store flertall — har plikt ved Stortingsvalget å tilkjennegi hvor vi hører hjemme.

Det er bondepartiet vi skal gi vår stemme.

Arbeiderpartiet ledere med stortingspresidenten i spissen har avvist enhver granskning av «rettsoppgjøret».

Den konservative presse — som f. eks. «Morgenbladet», har avvist ethvert steg i retning av en fordomsfri granskning av det vitale spørsmål: Var Norge i 1940 til 1945 i krig?

Hele vårt nuværende statsstyre er mer eller mindre som enkeltpersoner impliserte i grusomheten ved «rettsoppgjøret».

Derfor må ingen stemme med Arbeiderpartiet.

Skulle det i en valgkrets ikke være noe bondeparti, så må vi gå ut fra at det nest beste er å stemme med kristelig folkeparti.

Kravet hos oss «landsfor-

rædere» må være å gjøre oss gjeldende i alle nominasjonsmøter og andre politiske tilstelninger. Det å ta kampen opp for å få representanter som frilynt kan si fra at bedre borgere har Norge aldri hatt enn dem som gikk inn i NS for å hjelpe Folk og Land i en vanskeligere tid enn Norge før har hatt.

En «landsforræder» med stemmerett.

DE «DØMTE» OG VALGET

Jeg er så enig i det redaktøren skriver herom i nr. 15 og 16 av bladet.

1. Det må være klart at vi «dømte» ikke kan reise noen politisk organisasjon med kraft i på den korte tiden som er igjen til valget. Like klart er det — at et sådant parti f. t. bare ville samle noen få stemmer. Men det ville være en kjær anledning for de øvrige politiske partier, til atter engang å sjikanere oss, som de slår i hartkorn med tilhengere av diktaturet og nazismen av verste klasse.
2. Til den annen side må det være innlysende, at vi som rettsindige og moralske mennesker, ikke kan gi vår stemme til noen av de politiske partier vi har i dag.

For alle renslige, sannhetskjærlige mennesker i inn- og utland, er det nå overbevisende klart, at det såkalte «rettsoppgjør» var og er en krenkelse av såvel internasjonale som norske rettsregler, både i sitt grunnlag og i sin rettspraksis. Husk dommene i Rio og Tanger — se bøkene til Jon Skeie, lord Hankey, mr. Churchill, dr. Derry og mr. Liddell Hart, dr. Scharffenberg, major Langeland m. fl. Husk også — at i det norske utenriksdepartement ligger kapitulasjonsavtalen, mottatt og parafert av Londonregjeringen 7. aug. 1940. Har et normalt — sannhetskjærlig menneske flere bevis behov?

Men trass i alt dette, ser vi til alles forbauselse, at samtlige politiske partier i det norske Storting — både kristelige og andre — motsetter seg at sannheten skal bli fastslått av upartiske dommere. Det er altså løgnen, — dens virkninger og resultater, — som skal holdes oppe som offisielt norsk standpunkt?

Hvorledes kan da vi, som sannhetens forkjempere, gå hen og gi vår stemme til dette kobbel? Det vil jo være å svi-ke, både sannheten, ret-

Han døde under forhør

OLA NORDMANN — OLA NARR — HVOR ER DU NA?

Har du da slett ingenting å si om dagens engelskkledte gestapister og torturister og deres krigsforbrytelser i de «underutviklede områder» de holder besatt?

Og hvordan, hvordan kan av alle DU driste deg til å ringeakte de svarte Mau-Mau folkenes patriotisme? — Ja, for det het jo så dengang du selv gikk hen og plukket medaljen med all tilhørende makt og ære for din egen tapre Mau-Mau innsats i de norske jungler, og det er vel ikke så lenge siden at du har kunnet glemme? Og er det ikke Mau-Mau-ligaens mordervåpen som i disse dager ligger til utstilling i byens bok-

handlervinduer for å stimulere kjøpeinteressen for de sist utkomne krigsbøker, kalt «Vår egen saga»? Hvis jeg ikke husker feil var du synlig stolt over æresnavnet «the silent killer», men hva så med dine gode brødre i ånden andre steder på kloden da?

Hvorfor kaller du dem banditter og terrorister istedetfor å klargjøre den urettferdige vurdering som er blitt dine kampfellers innsats til del?

Hvorfor, spør jeg deg, — min bror — og jeg vil gjerne ha ditt svar omgående. For du er vel ikke redd for at din egen storhet skal slå sprekker sammen med det falske gudebilde som du har bygget dine forestillinger på?

Junior.

Landsvikfangar - Colloborateurs

Studiet av Statistisk Årbok for Norge er på mange måtar både forvitneleg og lærerikt. På side 271 i årboka for 1950 finn du m. a. ein rubrikk for «Fengsler og tvangsarbeidsleirer for landsvikfanger» — med disse tala: 14,460 for 1945-46, 10704 for 1946-47, 7053 for 1947-48 og 6301 for 1948-49; alle «varetektsfanger» er her medrekna, bortsett frå di to fyrste åra då det vantar oppgæ frå sume samleleiger.

Statistisk årbok er ikkje etla berre for norske, men og ten, våre døde og dømte kamerater, som det land vi har kjempet og lidt for.

En annen sak var det: Om noen av våre politiske partier tok opp en post på sitt program om revisjon av «rettsoppgjøret», ut fra de nå kjente fakta, og i pakt med de nasjonale og internasjonale rettsregler, som var gjeldende før okkupasjonen av Norge.

Et sådant program og parti måtte vi i sannhetens interesse støtte. Men så lenge et slikt alternativ ikke finnes — kan eller bør vi ikke støtte noen av dem, som motsetter seg sannhetens og rettens herredømme i vårt land.

Vi velger ikke menn som trår sannhet og rett under sine føtter. Det blir svik mot alt det beste i oss selv og mot det folk vi har ofret og lidt for.

Først når våre politiske partier viser, at de vil gå sannhetens og rettens veg — kan vi gi dem våre stemmer, — ikke før. H. H.

for utanlandske lesarar. Overskrifter og tekst kjem difor på fransk og. Over denne rubrikken står det soleis: Pri-sons et camps de travail pour des colloborateurs. Landsvikfange er her attgjevi med colloborateur; men dette ordet tyder berre «ein som arbeider saman med, — landsvikar laut i tilfelle heita «haut traître». Eg les det med andre ord slik, at Statistisk Årbok hermed slær fast, at vi berre var «samarbeidande», og nemninga «landssvik» i denne samanhengen ein propagandistisk ordklistre til bruk for norske og skandinaviske lesarar.

Men so melder spørsmålet seg: Kven var i røynda «samarbeidande» med den tyske okkupasjonsmakta i åra 1940—1945? Var det ikkje meir eller mindre i stuttare eller lengre tid ein stor, kanskje den største parten av dei heimeverande landsmennene våre, frå medlemene av administrasjonsrådet, dei store og små entreprenørar, direktørar, forretningsmenn og fiskeeksportørar, — og ned til dei mange hundrad tusen arbeidarer som drog upp og stelte med fisken, som bygde flygplassar, brakkor, bunkers og mykje anna for tyskarane? Alle var dei colloborateurar og hjelpte for so vidt dei framande, samstundes med at dei gjorde sitt til å halda arbeidslivet i Noreg i gang og halda hungernauda burte. Og dei fleste sikkert med mykje stor personleg vinning enn vi hadde som stod i Nasjonal Samling. Men berre vi har vorti stempla som «landssvi-

I artikkelen «Ordet fritt» i en Trondheimsavis sakser vi nedenstående:

Dramaet «Norge» og «Eidsvoll» på Narvik havn 9. april 1940:

I en herværende avis for 7. ds. sto det over listen over de omkomne fra ovennevnte skip på Narviks havn 12. april 1940: «De, som satte livet inn».

Nei, disse menn satte nok ikke «livet inn», men «livet til» i en håpløs kamp mot verdens sterkeste militærmakt, som i løpet av 15 sekunder sendte samtlige i en evig grav. Det var som to mygg i i blinde kjempet mot elefanter, som overalt ellers i vårt land, som var lagt forsvarsløst og åpent for en hver britisk eller tysk krenkelse av nøytralitet og selvbestemmelserett.

Over de omkomne i Narvik 12. april 1940 lyser vi fred over deres minne, og det er riktig at det reises en minnestøtte over dem som satte livet til. Men denne minnestøtte vil i framtiden også stå som et illevarslende fingerpek og som en evig skamstøtte over norsk beredskapspolitikk helt fra verdenskrigens utbrudd og fram til skammens dag: Den 9. april 1940.

Trondheim, 8. april 1953.

Argus.

karar». Av serskilde indrepolitiske grunnar.

Dei herrar landsstyrarar som um vinteren 1940 med fullt vitend og vilje hadde lagt alt opi for ein engelsk invasjon, men fekk ein tysk i staden rømde sin veg, måtte ottast å stå til ansvar for folket når dei kom heimatt, — jamvel um dei var i fylgje med dei amerikansk-britisk-russiske sigerherrane. Det laut finnast ei avleiding. Og det meinte dei å finna og fann dei i NS og «landssvikanordningen». Vi åleine vart «forræderne» «landssvikerne», som fekk skulda for alt gale, endå um vi berre hadde vori colloborateurs som dei hundradtusent av andre nordmenn — og for storparten sitt vedkomande med reinare og meir patriotisk motiv. Vi vart syndebukkane som vart drivne inn i konsentrasjonsleiger og fangehus, folkeharmen fekk utløyning, og regjeringa Nygaardsvold slapp undan riksrett.

Skal tru um ikkje historiedomen kjem til å lyda slik når 20 år er liden?

J. Fr. V.

Leserbrev . . .

(Forts. fra side 3)

kedepartementets opptreden, kan selv ikke Høyesterett nekte å godta disse bevisgrunne. Skal vi prøve?

Fhv. offiser.

SVIKTEN I MURENE

Hvis man på forhånd hadde vært klar over reaksjonen hos «folkets kårne» overfor henstillingen fra Forbundet for Sosial oppreisning om å la utenlandske nøytrale — (svenske) jurister granske «rettsoppgjørets» gyldighet ville skuffelsen meldt seg over utfallet av henstillingen — ikke minst i den famøse form det forelå med de ni «frafalne» av tretten underskrivere — men nei — skuffet ble vi ikke, bare enda en gang grundig belært om styrken av den prestisjemur som er bygget opp i selve tingets hall — innenfor muren holdes kjeden av lojale intakt og denne gang ble altså «de ni» behørig føyet inn i kjeden igjen etter sin «svikt» — og den kompakte majoritet kunne notere en ny seier — men — å være de to «rebellere» som ut fra sin menneskelige, rettskende innstilling «talte Roma midt imot» — de fastslo med sin innsats at stormen mot muren skal fortsette fordi den altså slår røtter. La derfor være at vi enda en gang står utenfor «klagemuren» med et tilsynelatende tapt slag — la være at også denne henvendelse — hvilken i rekken? — ble resultatløs. Vi vet at dagen skal komme da murene ramler for basunenes kraft, og basuner kan alle vi være som ble ofre for uretten — hver og en av oss kan på sin måte være med i stormen mot murene direkte og ved å støtte opp om dem som går foran i denne alvorstid.

La oss ikke glemme at vi ikke alene arbeider for oss selv, men i videste mål for våre barns fremtid i dette vårt fedreland. De skal ikke leve i skyggen av en uoppgjort urett begått mot deres foreldre, men i lyset av erkjennelsen om uretten hos dem som forøvet den. Det er mot dette mål vi fortsatt blåser til storm, i forvisningen om at tiden arbeider for oss og at «rettfærdighetens kvern maler langsomt men sikkert».

K. M.

DE VANSKELIGE SITATER

I nr. 13 av bladet skriver «Observ.» bl. a.: På side 18 i dette hefte (Landssvik) skriver han (prof. Jon Skeie) uten forbehold, at vi aldri i vår historie har hatt større rettsløshet i vårt land».

I samme nr. skriver H. B. i sin interessante anmeldelse av «Justismord» bl. a. «Om innskrenkningen av den dømtes appellrett uttalte den norske juridiske professor Jon Skeie i 1945: «Vi har aldri hatt en slik rettsløshet i dette land».

Til begge artikkelkriverne er å merke at prof. Jon Skeie skrev: «Vi har aldri i vår historie hatt en sådan rettsløshet». Til den førstnevnte innsender er å merke at professor Skeie ikke skrev disse ord uten forbehold. For sitatet er løstrevet fra sammenhengen, som er den etter prof. Skeie, side 17: «Og en domfelt har etter den prov. rettergangsordning praktisk talt ingen adgang til å få (bevis)-avgjørelsen i skyldsspørsmålet prøvd ved høyere rett, dvs. lagmannsretten. Etter anordningens § 25 kreves alltid samtvkke hertil fra Høyesteretts kjæremålsutvalg. Og sådant «samtykke skal bare gis når det er sannsynlig at skyldsspørsmålet er uriktig avgjort eller særlige grunner ellers tilsier det». Kjæremålsutvalget har ingen adgang til å høre de samme vidneprov som herredsretten har bygd sin dom på, det har bare politirapporter og forhørsrettsreferater (måskje bare politirapporter). På grunnlag av et sådant materiale kan utvalget nær sagt aldri erklære uriktig en skuldavgjørelse som er bygd på forklaringer i den dømmende rett, og kanskje fra vitner som ikke har vært avhørt under saksforberedelsen. Jeg får i denne sammenheng minne om at dommen ikke inneholder noe referat av forklaringene, den sier bare «Retten finner det bevist» osv». Såvidt professor Jon Skeie.

Det er disse regler i den provisoriske anordning av 16. februar 1945 om «rettergang i landssviksaker» som til skade for ofrene i disse vanskelige og i sine følger for de dømte fryktelige saker gjør meget inngripende forandringer i straffeprosessloven av 1887, som Skeie sikter til med sin ovenfor gjengitt meget skarpe bemerkning.

Alexander Lange.

ER TIDEN INNE TIL Å OFFENTLIGGJØRE FRIMURERIET?

Jeg mener selvfølgelig ikke det alminnelige frimureri, men vårt frimureri.

Vi har et blad, og vi har nå et helt bibliotek som leses av de forfulgte. Skulle ikke tiden nå være inne til å utgi en liten brosjyre inneholdende et lite tverrsnitt av det som er foregått i belysning av lov og rett så også andre fikk litt mere greie på tingene?

Det er få som forstår så lite som avisene later som de forstår, men de forstår ikke egentlig «Hva det er» som en mann betrodde meg.

Vi er så mange at vi må greie utgiftene ved en slik brosjyre, også portoen til å få spredd den hver i vår bygd. Den skulle lage en rift i avisenes jernteppe og gi interesse for å lese «Folk og Land» og noen av bøkene om svindeien.

Jon Vangen.

MAKABERT SKUESPILL

I januar f. å., under debatten om «rettsoppgjøret» — fremsatte st.repr. Lyng følgende forslag: Stortinget ber regjeringen sette frem forslag til lov om å føre de statsborgerlige rettigheter tilbake til alle som under rettsoppgjøret er fradømt disse rettigheter, og som ikke er idømt fengselstraffer på over 3 år».

Justisministeren, «rettsoppgjørets» ivrige forkjemper, Gundersen, svarte herpå: «Tiden er nå inne til å lempe noe mere på rettighetstapet. Straffelovskomiteen har behandlet dette spørsmål og avgitt sin innstilling, som nå er under behandling i departementet. Departementet regner med å kunne sette frem proposisjon om saken innen proposisjonsfristen løper ut i år». Statsråden trodde å kunne regne med at departementet i likhet med straffelovskomiteen vil komme til at rettighetstapene i betydelig utstrekning kan oppheves. — Han trodde knapt en kom til å gå mindre langt enn Lyng har foreslått, og mente derfor at Lyngs forslag var overflødig».

Der er nå forløpet meget over et år siden disse ord falt i Stortinget, uten at der er fremsatt noen proposisjon i sakens anledning. Justisministerens uttalelse hadde kanskje «dobbelt bunn» i likhet med biskop Berggravs, eller hva nå grunnen kan være til departementets vedvarende taushet om det fremsatte forslag. Hvorom allting er, så får man et sterkt inntrykk av den upålitelighet og mangel på rettsinn som preger det offentlige styringsverk i Norge etter «frigjøringen».

For oss eldre, som har sin oppvekst, da der bodde hederlige og rettskafne folk mellom Norges fjelle, — er det i sannhet sørgelig å se hvorledes det norske folk er sunket til et så moralsk lavmål, at et så makabert skuespill som «rettsoppgjøret» — der har pågått i snart 8 år — kunne bli mulig.

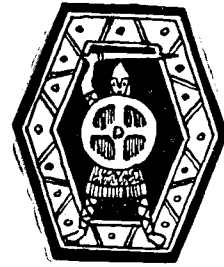
Vidkun Quislings siste budskap til forfulgte meningsfeller var: «Belast dere ikke med tanken på hevn, for utviklingen vil komme til å hevne den urett dere lider — både på den enkelte, som har satt forfølgelsen i gang, og på det samfunn som kollektivt har tålt denne rettsløshet».

Det har sin riktighet. Intet kristens menneske i dette land kan lenge være i tvil om — at det norske folk vil få vanskeligheter.

Makthaverne og deres håndlangere, som øvet urett og svik, — og i alle disse år intet har gjort for å søke bøte på sin grusomme forfølgelse av tusener uskyldige, ansvarsbevisste landsmenn, — skal engang stå til ansvar for sin ugjerning.

Han, som er over oss alle, er en rettfærdig dommer.

T. B. N.

Enn Frontkjemperoffiserene?

De ymse innlegg under vår nystartede frontkjemperpalte har gitt grunn til visse refleksjoner. Det er utvilsomt at spalta har sin store misjon om den på langt nær er hva den bør og må bli. Det gis forståelig nok uttrykk for en viss takknemlighet og glede i dette at vi her faktisk får en egen spalte hvor meninger og tanker kan utveksles fritt. — Meninger — som underforstått — både før og nå, og siden vil avvike en del fra de problemer som våre gamle venner utenfor frontkjempernes rekker har å stri med. Men for å få litt fart på sakene så spalta kan bli både morsom og belærende må en nok legge den hittil praktiserende skrivemåte på hylla til å begynne med. Vi var nå ikke engang skriftlærde eller jurister alle som var ved fronten. Alle de gamle demagogiske og velkjente propagandauttrykk eller unytte, og det er nok har en gang gjort sin nytte trulig at de fortsatt vil ha en gavnlige innflytelse for å holde en viss interesse for saken vedlike om det bare vises en smule måtehold i bruken av dem. Derimot vil vel de menige frontkjemper vise en synkende interesse og til slutt hoppe over spalta om den fortsatt skal preges av en

LESERSPALTEN

I denne spalten kan man lese hvad de enkelte mener om dette og hint. De fleste «leserbrev» er — etter min mening — et godt mål på hvor stor interesse vårt blad omfattes med. At det rettes kritikk og ydes honnør i skjønn forening er både positivt og givende, men ett krav må man kunne stille, og det er at særlig kritikken bør være saklig og objektiv, ikke pessimistisk og drepende. Den som har hatt den glede å se hvordan redaksjonen med redaktøren i spissen arbeider for å kunne gi størst mulig og best mulig abonnent-service, må det være tillatt å på nytt gjenta at kritikk — fremfor alt saklig kritikk er velkommen — men sur grinete kjeftesmelling gjør bare ondt!

Jeg vet at avisens misjon er stor og at den som stiller med den er besjelet kun av tanken på å gi vår avis et representativt og verdig ansikt, og gjøre den til en aktet forkjemper for den store, altomfattende idé — de forfulgte, de politisk dømtes fulle og rettmessige oppreisning!

«settius»

akademisk eller uklare form. Avisen er allerede kjent og likt for sin saklige og verdige tone, og i sine utenrikskronikker og juridiske betraktninger over hendinger innenlands vil sjølsagt den stilistiske og tankevekkende oppbygging fortsatt tilfredsstillende de fleste av avisas lesere.

Det klages på for lite samhold blant frontkjemperne. — Nå ja, det er vel ikke så greit å holde forbindelsen ved like når en er spredd over det ganske land. Men treffer menige frontkjemper tilfeldigvis hverandre her i Oslo, så utvises det en glede så spontan at en kunne tro en traff igjen en avdød venn. Og på mange måter virker det sånn også når en sist kanskje skiltes fra samme mann i en skyttergrav. Men dessverre har alle årene likevel skapt et skille. Det blir en times prat på et hjørne hvis det er i arbeidstiden eller en halvliter på en restaurant om det gis tid og høve til det.

Men for å komme til overskriften sist. Hvordan er samholdet med offiserene — underoffiserene seg imellom og offiserene og menige. Det er ganske pussig, men det er liksom det henger noe av den litt stive og ubehagelige tonen igjen den dag i dag som hersket under krigen. Et gjensyn mellom en menig og en offiser innskrenker seg til auerhøyst et håndtrykk — et pliktskyldig spørsmål om hvordan det går, pent vær i dag — go'morn. Vel var offiserene noen plageånder stundom og det hendte vel at vi forbannet dem like mye som vi respekterte dem. Noen gjorde svensker av seg på fronten, mens andre som ble tolerert i utdannelsesleiren ble harde som fjell ute. Under alle forhold viste det seg at offiserene la seg til vaner eller uvaner som ikke alltid sto i stil med det forhåndsinntrykk vi hadde dannet oss av dem. Nå i dag er det høve til å komme fram her i spalta med sine meninger. Offiserene burde starte. De kan nå gi en begrunnelse for sine tvilsomme handlinger som det aldri var råd for en menig å få det minste innblikk i. Det må ikke glemmes at det var disse høye personers allsidige viten, deres store personlighet, høye utdannelse og solide

Rottenikken

"Rottenikken" ble i 1946 ved Agder Lagmannsrett dømt til 18 års fengsel og 8 års sikring for drap, voldtekt — ran og andre forbrytelser. Han var i 1944 blitt knepet og dømt av NS-myndigheter — men disse var jo ulovlige — sies det, så hr. "Rottenikken" fikk altså saken opp igjen.

Under soningen ble det så konstatert at mannen rettelig hørte hjemme på et sinnsyke- asyl og derfor skibet man ham over til Reitgjerdet ved Trondheim.

Denne fremragende kjøit-ring — som atpå til er sinns- syk — får av rette vedkom- mende tillatelse til å spasere tur til byen. Uten vakt! — Hvis man da ikke skal kalle det vakt at han hadde med seg en kollega-pasient — for- bryter som i likhet med "Rottenikken" får attesten "meget farlig".

Det er de som vil bli forar- get over det inntrufne og snakke om "utilgivelig slapp- het".

Men dette er ikke den ret- te måten å se det på.

Fengselsreglene synes nem- lig å være blitt forandret si- den vi selv var innenfor. **To- nen er blitt en annen. Kose- ligere, mere human.** Ved næn- somme midler og kjærlig om- sorg skal verdifulle mennes-

samfunnsposisjon som fikk oss unge til å gå inn med kraft og glød i en sak som vi aldri tvilte på var riktig. I dag ser det ut som de samme folkene er gått i dekning full- stendig og at det er vi lære- gutter som under en fortsatt læretid etter krigen har er- vervet oss såpass kunnskaper at vi nå faktisk må puste til den hendøende glød hos våre tidligere så ildsprutende læ- remestre. —

Gun—J.

Vi ønsker ikke at Spalten skal tjene til å så unødig splid eller puste til gamle motset- ninger. Men er noe i fortiden uoppgjort og er vår sak tjent med at det gjøres opp nu, så vil vi ikke holde saklige yt- ringe om dette tilbake.

Gun J.'s innlegg er svært personlig og har en nokså be- stemt adresse. Av den grunn kunne vi ønsket en noe sakli- gere form og en noe klarere formulering av de anker som kommer fram.

Hverken kritikken av Spal- ten eller av offiserene kan vente noen reaksjon før han forklarer seg litt nærmere.

Red.

Okkupasjonstiden sett innenfra:

I sin bok

JEG VAR QUISLINGS SEKRETÆR

gir

Harald Franklin Knudsen
opplysninger som ikke er kommet
frem tidligere.

Send Deres bestilling direkte til
HEUREKA T/W

Maridalsveien 250 — Oslo.

Kr. 18,70 postoppkrav eller postgiro
16082.

KJØP OG SALG

skjer lettest gjennom en annonse i

«FOLK og LAND»

De når titusener gjennom en slik an-
nonse, og De møter sympati ved å be-
nytte Deres eget blad.

Annonseprisen er 32 øre pr. mm.

ker reddes, bringes vekk fra den brede vei, og tilbake til samfundets åpne og leng- tende favn.

Og dette er noe vi må glede oss over.

Vi må forstå hvorledes de to Reitgjerd-pensjonisters hjerte ble ømt og mildt, — hvorledes det hårde skall svandt, eftersom de kom lenger og lenger vekk fra Reitgjerdet uten å se en betjent. Tenk på hvor forbanna vi ble over betjenten som hang i halen på oss og som ofte ble med inn på tannle- gens kontor og kontrollerte plomberingen. En sterk på- trengning må vi etter det inntrufne tro at "Rottenik- ken" er blitt spart for.

Og slik som han har måt- tet kose seg i Trondheim! — Først kanskje til en kjenning eller to for å få litt mynt og så på livlig handel ut og inn i butikker.

Tenk hvor hyggelig det er blitt etter vår tid!

Ta nå bare bestemmelsen om at vi ikke fikk ta imot mere enn 3 spiselige ting: 3 epler, 3 bananer. Husker dere han som en gang på Akershus fikk 4 stk. sukkertøy!? Husker der han? Forferdelig! Det var en Guds lykke at den skarpøvede betjent oppdaget det som skjedde, og slapp ut- skeielsen og beslagla suk- kertøy nr. 4.

Noe slikt har nok ikke hr. "Rottenikken" opplevet. Men så står han jo også moralsk i samme høytstående klasse som den dekorerte hr. "Gul- osten"!

"Akershus-sokning"

NYTT TYSK PARTI

Kansleren fra Weimar-repu- blikken, dr. Joseph Wirth, — har i Düsseldorf dannet et nytt parti «Den tyske liga for enhet, fred og frihet». Parti- et vil motarbeide dr. Aden- auers regjering og traktatene med vestmaktene. Han sier at det går mot «servile, freds- motarbeidende bånd med både øst og vest» og vil stille opp ved valgene i sommer.

HIPP HIPP HURRRA!

«Etter min mening er det uomtvistelig kjennsgjerning at Arbeiderpartiet er det mest demokratiske pa-ti i Norge». — Hvem sa det? Jo, det var selveste partiføreren, Einar Gerhardsen, og da han for- kynte det midt i Stortingssa- len, bredte det seg et sardo- nisk smil over folkets kårne. Det var som å høre en røst fra Moskva, et ekko av de sto- re førere, et minne fra den tid da Gerhardsens parti for full fres gikk inn for proleta- riatets diktatur.

Hans partifelle, Finn Moe, sier på sin side, at vi må væ- re klar over at vi ikke har noe direkte demokrati, men et så- kalt representativt demokrati

NYSALTA TORSK i tønner innveiet netto 100 kilo leve- res inklusiv emballasje meget rimelig, handlende kr. 145,— forbrukere kr. 160,00 inkl. tdr.

NYSALTA UER — leveres i tønner innveiet netto 90 kilo. Pris til handlende kr. 126,50, til forbrukere kr. 137,50.

NORSK ISTERILD — Kleppfisk m. m.

PRIMA BEINFRI TORSKEFILET — leveres i nye tønner innveiet netto 110 kilo for den lave pris av kr. 180,00 til handlende og kun kr. 200,00 til forbrukere. — Delikat vare — beinfri.

OTTO OTTESEN HAVNERAAS A/S
Telefon 1630. Telegr.adresse Havneraas, Kristiansund N.

JEG KJØPER

og selger metaller, flasker og filler m. m.

HILLERØD AVFALLS-
FORRETNING
Lillesand.

NS FAMILIE MED

hjemstavn i Oslo kan få leie en liten 3-vær. leilighet i ny villa mot rimelig lån. Ferdig til innflytning i juli. Bill. mrk. «Centralt» til bla- dets eksp.

UNG MANN SØKER

værelse.
Bill. mrk. «Sengklær selv» til bladets eksp.

FAMILIE

2 voksne, 2 barn, piker, 6 og 8 år gamle, ønsker et sted å ferie fra 22. juni i 3 uker. Ikke så langt fra Oslo. Bill. til Postboks 1407, Oslo.

— og at det er vanskelig å tenke seg et system uten par- tier. Han kan ikke skjønne at det var noe galt i at Cen- tralstyret avgjør Arbeider- partiets stilling.

Den gamle, erfaringsrike Gabriel Moseid, sa at Norge er kommet langt ut på skrå- planet mot et totalitært sys- tem, særlig når det gjelder rettsoppfatningen og visse grener av den økonomiske poli- tikken. Skal vi opprettholde folkestyret her i landet, må de enkelte stortingsrepresen- tanter fritt kunne ta stilling til hver enkelt sak.

Og så får de stakkars velge- re selv finne ut av floken — hvis de da kan det.

Forbundet for Sosial Oppreisning NAMDAL KRETS

holder møte på «Kvitheim» i Grong
søndag den 7. juni 1953 kl. 16 (kl. 4
ettermiddag). Alle interesserte øns- kes velkomne. Sørg for mannjevnt fremmøte.

Orientering om de dagsaktuelle spørs- mål vil bli gitt av Forbundets før- mann, bonde Anders Hafskjold, re- daktør Johannes Knudsen, Trondheim og av undertegnede kretsleder. Mid- dag fåes servert på stedet for kr. 6,- mot forhåndsbestilling til «Kvitheim» — Grong.

Wilhelm Hals.

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2. Tlf. 44 36 99.

- VEKKERUR -

Kr. 19,—, 21,75, 23,75, 25,75, 28,50. Beste kvalitet. Jung- hans rød, grønn, blå og gul. Sendes mot oppkrav.

Urm. R. GJESSING
Drammen.

Overrettssakfører

Ketil Harnoll

Munkedamsv. 5, Oslo
Tlf. 42 21 30

Skrivemaskiner

Et mindre parti Rheinmetall Portable med koffert og 1 års garanti ankommet. Pris kun kr. 562,—. Avbetaling inn- rømmes.

SVERRE JACOBSEN
Ilseng.

HALLO SE HER!

Vinner De ikke på tipping? Skriv da til meg. Fulltreff flere ganger årlig.

JENS AASÅND
Kjær. Barkåker st.

KOMMER DE

til Rissa så besøk oss. Sports- forretning — Bensinstasjon
Kafé.

BJARNE SVENNING A/S,

BULL-DOZER

Vi påtar oss planering, utgra- ving, vegarbeide, nybrott o. l. med 10 t og 18 t bulldozer.

FALCH ANLEGGSDRIFT
Skippergt. 44, 3. etg. Oslo.
Telefon 41 63 03.

EG ER SA I BEIT

for ei einhestes slåmaskin — men ho må være brukbar og billeg.

Bill. mrk. «Småbonde» til bladets eksp.

DYKTIG SALGSREPR.

ø. av gen. ag. for Oslo, Øst- fold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud, Vestfold, Jernv., verktøy. Merk. utd. og praksis. Prov. basis. Bransje- kunnsk.

Bill. mrk. «Straks» til bladets eksp.

Hvor meget vrøvl . . .

(Forts. fra side 1)
ikke ha oppnådd meget. Like nødvendig som det var å gripe inn i Korea-konflikten, like nødvendig er det i dag at stormaktene møtes ved forhandlingsbordet».

Hr. Lie burde ha sagt i kortet følgende: «Norge, Kongehuset og de øvrige statsorganer samt det norske folk — har intet som helst det skal ha sagt i forbindelse med ting som foregår utenfor vår egen stuedør. Selv innenfor denne er det i viktige ting fjernstyre. Min egen stilling som generalsekretær fikk jeg av Sovjet, da det på den tid stolte på meg. Senere da jeg luktet hvorhen det bar, måtte jeg skuffe mine tidligere allierte, ellers ville McCarty & Co ha

sendt meg hjem, som lett bedrevet vare. Hvor det dreier seg om Korea-konflikten var det USA som så sin posisjon i Stillehavet truet og vi i FN måtte moralsk gå god for krigen. Dere, mine landsmenn, har ikke løst et skudd for å hindre aggresjon noe sted, dere er bare tilskuere til et stormakts-oppgjør. Vi kan bli trukket inn i dette. Vi er gjennom vårt medlemskap i Apakten forpliktet til med våpen i hånd å følge våre allierte, mot mitt personlige tidligere ideal — Sovjet.

Hvor lenge skal man her i Norge lulle seg inn i en slik idiotisk tro, at lille Norge skal ha noe å si hvor det gjelder stormaktsinteressene?

Slik talte ikke hr. Lie.

H. F. K.

Og så kom svaret . . .

(Forts. fra side 1)
under kap. 23 s. 50, 2. spalte. Utvalget vil bli oppnevnt så snart budsjettet er endelig vedtatt».

Presidenten foreslo brevet herom i budsjettframlegget vedlagt protokollen — og anså det som bifalt.

Under interpellasjonsdebatten 9. mars d. a. uttalte justisministeren, at «regjeringen finner for sitt vedkommende at det ikke kan bli tale om å stille materiale til disposisjon eller i noen form å yte bistand ved en slik granskning som det her er tale om, med mindre Stortinget skulle gi til kjenne en annen opp-

fatning». — Og i og med at ovennevnte skrivelse ble vedlagt protokollen, er denne sak klar. Men det betyr i grunnen så lite. Det er for oss nok å vite at hverken regjering eller Storting vil medvirke til å fremme sannhetens sak. Og så er allikevel de dokumenter som allerede foreligger nok til å bedømme sakens realitet. Så vil historien i sin tid avsløre for all verden og for all fremtid, at de som rår i dag, i det lengste ville holde almenheten utenfor det store spill som ble drevet. Det vil sette en skamlett på dem — som ville være dommer i egen sak og som ikke ville yte reitferdighet.

Systemet . . .

(Forts. fra side 1)
påvirkning som krenker mitt sinn.

Jeg mener således, at alle disse såkalte goder, alle disse tvangsanstalter hvor individet med lov er tvungen å være medlem i mangt og meget, setter oss tilbake i personlig ansvar og byrde, løser individet fra selvoppholdelsesdriften og lesser det hele over på samfundet. Det skaper bløtaktighet og skader karakteren mer enn den lettelse pengepungen får. Sikkert gjør syketrygden sin nytte — men som alle slike institusjoner utarter de ifra det praktiske livs syn. Som alle disse systemer er bygget opp av selve funksjonalismen.

Om man i gamle dager gikk med en værkefinger, søkte man mest mulig å unngå arbeide som hindret bedring, men arbeide gjorde man. I

dag blir man sykemeldt, går ledige og saktmodige omkring, og får penge-bidrag. Alle disse institusjoner koster også kolossale summer i veldige bygninger med tusenvis av funksjonærer.

Her mener jeg at dagens system, utviklingen er gått altfor langt, og ikke minst i dag, hvor også den almindelige arbeider har fått penger imellem henderne og selv kan bære sitt ansvar og utgifter. Som jeg i ett og alt holder på den frie utvikling i handel, i bedrifter, hvor nettopp individualismen kan gjøre underverker og bringe land og individ den samme lykke og velstand, som har bygget frem det overmektige Amerika. I Norge, vil systemet nasjonalisere privatbedrifterne, gjøre dem til samfunds-institusjoner med tusener av hen-

dige og lydige funksjonærer, marxismens system!

Jeg er også så gammeldags i mine anskuelser, at jeg synes våre barn bør fødes i hjemmene, at gardgutten er født på gården, at stedets dyktige hjelp hjelper og ikke inn på sykehusene. Det er ikke bare et pengespørsmål for meg, men det er en etisk følelse i ærbødighet for tradisjon og hjem.

La meg også få nevne det som i dag heves som kunst, som storhet, med offentlig stipendium, hyldest og storhet, jeg vil påstå, at ingen i ærlighet mener, at den såkalte moderne musikk av lyder, av uhummske skrik er musikk. Det er matematisk sammensatte noter, uten enhver harmoni, skjønnhet eller gehør, og som umulig kan spilles uten etter bladets noter. Vi ser også ifra Kringkastingen, at her har iallefall ikke folket formet sin smak, sitt øre for tonenes harmoni og valør, under ønskekonserten.

Og malerkunsten, den såkalte kubisme, og hvad alt dette rot kalles. Og dette skal være kunst, her går sakkyn-digheten omkring i beundring og gjør stort det som er mindre enn det minste.

Tilslutt et ord, og her er vel propagandaen kommet meg langt i forgrunnen, men kan jeg ikke nekte for, at dette med hjelp ifra det lille land Norge til det store land India smaker meg litt av reklame, kanskje som et plaster på det sår «rettsoppgjørets» dimensjoner vakte over hele Norden.

Ganske anderledes ville denne gigantiske oppgave tatt seg ut, om hele Skandinaviens stod bak, i broderhand — harmoni og kjærlighet.

Broderhånden, det er den vi venter på, ikke alene vi «dømte» men tusener av andre, som kjenner vårt sinn — vår kjærlighet og arbeide for Norge, og det vil jeg spå, at det parti som ved høstens valg fører opp på sitt program :

Revisjon av «rettsoppgjøret» vil ikke alene få de mange hundre tusener av de «dømtes» stemmer, men tusener og atter tusener ifra det hele folk, som i ærlighetens ånd, i kjærlighet til folk og land, intet høyere ønske kan ha — enn å få rensset ut «rettsoppgjørets» skjendsel, og atter føre Norge og dets rennomé tilbake til fortidens rettstilstand.

Erling Bjørnson.

En dansk henvendelse til den største avisen i USA

«Vi skriver for Europa og vesten»

En krets av Københavnerne har sendt følgende brev til mr. Hansen W. Baldwin i «The New York Times» i New York:

«Deres Syn paa dansk Militær og dansk Kampaand er blevet kendt Verden over gennem Reuters Bureau, men Deres Oplysninger er kun baseret paa det Materiale, De har faaet fra Personer, som det er tilladt at fremsætte deres Meninger i Danmark, og som derfor tror, at de alene repræsenterer det danske Folk.

Vi vil imidlertid gerne henvende Deres Opmærksomhed paa, at der indtil 5. Maj 1945 i Danmark, som mange andre Stæder i Europa, eksisterede en gruppe af Personer fra alle Lag af Befolkningen, der fra de tidlige 30'ere har været imod Neutralisme, Pacifisme og Marxisme (det være sig lyserød eller blodrød!). Det var modige Mennesker, som viste deres Værdi, da Kampen mod Marxisme og Proletarisering i 1941 blev indvarslet, en Kamp, der fortsætter den Dag idag.

Ca. 6.000 Menige og Officerer drog fra Danmark til Østfronten i Aarene 1941 til 1945, og dersom ikke «hemmelige» Aftaler mellem Øst og Vest brutalt havde annulleret Tilsagn fra den danske Konge og hans Regering, vilde disse Frivillige ved deres Hjemkomst have opnaaet samme militære Rang i den danske Hær, som de havde kæmpet sig til i de frivillige Korps. Disse Mænd vilde sammen med de Frivillige fra de allierede Stridskræfter have været i Stand til at danne Grundstammen i en Kampstyrke af største Værdi idag. For disse Frivillige har, ligesom deres Vaabenfæller fra andre europæiske Lande, en enestaaende Erfaring i Krigsførelse og derudover en ideologisk Skoling af ligesaa stor Værdi.

Men disse Mænd blev sammen med deres Sympatisører (ialt ca. 250.000 voksne Personer) boycottet her i Danmark i Maj 1945. De mistede Stilling og Hjem, Gods eller Liv og fører nu en Pariativærelse, fordi de, 20—30 Aar før det var demokratisk, opportunt havde taget Standpunkt til Spørgsmaalet «Rusland eller Europa». Endnu den Dag i Dag tør ingen europæisk

Stat give disse Mennesker deres samfundsmæssige Rettigheder tilbage, saa at de kan fortsætte Kampen for en ordentlig Tilværelse og leve i Fred. Men «Proletarerne», — med hvilke de officielle Kredse sluttede Alliance, har stadig stor Indflydelse og sidder i de Positioner, som de indtog i 1945.

Vi vil ogsaa gerne fortælle Dem, at den danske Modstandbevægelse og de danske Politikere paa Kapitulationsaften indgik et venskabeligt Forlig, som gav dem en gensidig Immunitet, der umuliggjorde retslig Tiltale for ellers oplagte Overtrædelser af dansk Lov.

Vi tror ikke, at disse Personer kan sikre en aktiv Modstand mod alle de nedbrydende Kræfter, som er en Trusel mod den danske Nations Liv og Velfærd: Neutralisme, Pacifisme og Marxisme (lyserød eller blodrød!). Men de kan samles om eet eneste Punkt: Ønsket om at gøre deres tidligere Modstandere til Syndebukke. Men skulde de først begynde at rive Maskerne af hinanden, saa vilde der indtræffe en rigtig Rengøring i Danmark. En Revision vilde blive nødvendig, og Tingene vilde tage en opsigtsvækkende Vending.

Men denne Revision er højst nødvendig, og vi har tilladt os at skrive til Dem, fordi vi værdsætter Dem som Journalist, som søger Sandheden, hele Sandheden og intet andet end Sandheden! Og vi vil samtidig lade Dem vide, at vi kun skriver dette for Danmarks, Europas og hele Vestens Skyld!»

FOLK og LAND

Utkommer hver lørdag i Oslo
Redaksjon: Postboks 1407, Oslo.
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5
Oslo — Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:
Kr. 16, pr. år, kr. 8, pr. halvår.
I nøytralt omslag kr. 30,— pr. år, kr. 15,— pr. halvår.
Sverige, Danmark: Kr. 20, pr. år, kr. 10 pr. halvår.

Utlandet forøvrigt: Kr. 24, pr. år, kr. 12, pr. halvår.

Annonsepris: 32 øre pr. millimeter over en spalte.

Løssalgpris: 40 øre.

Bruk postgironr. 16450

Sambandstrykkeriet A-S — Oslo